

PLAN PRACY

Na podstawie nazwisk z [listy 20.000 najpopularniejszych nazwisk w Polsce](#) oraz ich analizy można zauważyć, że aby odmienić nazwiska należy odmienić ich końcówki. Co więcej, nazwiska można pogrupować wg konkretnych przyrostków. Tworzą one rodzinę nazwisk, których odmiana jest taka sama. Ponadto odmiana różnych przyrostków może kierować się wspólnymi zasadami. Odmieniając nazwiska przez przypadki opieramy się na [tablicy nazwisk](#), [artykułem](#) ze słownika poprawnej polszczyzny PWN, a także własnym wyczuciem. Z uwagi na ten fakt, niektóre nazwiska mogą odbiegać od ich prawidłowej odmiany. Aby dokonać całkowicie poprawnej odmiany należałoby potwierdzić ją u osób noszących dane nazwisko lub uzyskać poradę polonisty.

Dokonamy podziału nazwisk z wyróżnieniem klas odmian (po 5 nazwisk dla każdego przyrostka). Poprzez klasę rozumiemy definicję odmian nazwiska przez wszystkie przypadki, dla której zbiór elementów (zbiór przypadków) jest unikatowy w stosunku do pozostałych klas. Następnie na przykładzie wybranego jednego nazwiska z danej klasy, odmienimy nazwisko przez przypadki w celu odnalezienia wzorca dla klasy. Wzorzec zostanie wyznaczony dla każdego przypadku ze wzoru:

RDZEŃ PRZYROSTKA + CZERWONA KOŃCÓWKA PRZYPADKU

ALGORYTM

1. WCZYTUJEMY NAZWISKO
2. SPRAWDZAMY JEGO KOŃCÓWKĘ
3. KOŃCÓWKA OKREŚLA: KLASĘ I RDZEŃ, KLASA OKREŚLA KOŃCÓWKI
4. DLA KAŻDEGO PRZYPADKU Z KLASY SKLEJAMY RDZEŃ Z KOŃCÓWKĄ

PRZYKŁAD

1. NAZWISKO: Wójcik
2. KOŃCÓWKA: -ik
3. RDZEŃ: ...ik, KLASA: 2
4. TWORZYMY PRZYPADK: ik + końcówka

PRZYKŁAD:

1. NAZWISKO: Wójtowicz
2. KOŃCÓWKA: -owicz
3. RDZEŃ: ...owicz, KLASA: 6
4. TWORZYMY PRZYPADKI: owicz + końcówka

KLASA 1

- **PRZYROSTEK -ki**

RDZEŃ: ...

(nowicki, kowalski, zawadzki, prędkie, dziwoki)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Nowicki	Nowicy	Nowicka
dopełniacz (kogo? czego?)	Nowickiego	Nowickich	Nowickiej
celownik (komu? czemu?)	Nowickiemu	Nowickim	Nowickiej
biernik (kogo? co?)	Nowickiego	Nowickich	Nowicką
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Nowickim	Nowickimi	Nowicką
miejsownik (o kim? o czym?)	Nowickim	Nowickich	Nowickiej
wołacz (hej!)	Nowicki	Nowicy	Nowicka

KLASA 2

- **PRZYROSTEK -ak**
RDZEŃ: ...ak
(nowak, michalak, walczak, pawlak, marciniak)
- **PRZYROSTEK -ik**
RDZEŃ: ...ik
(wójcik, kowalik, pawlik, olejnik, knapik)
- **PRZYROSTEK -yk**
RDZEŃ: ...yk
(adamczyk, kowalczyk, krawczyk, włodarczyk, kołodziejczyk)
- **PRZYROSTEK -ok**
RDZEŃ: ...ok
(polok, krok, ciok, skrok, blok)
- **PRZYROSTEK -uk**
RDZEŃ: ...uk
(kruk, wnuk, hajduk, kowalczuk, żuk)
- **PRZYROSTEK -ąk**
RDZEŃ: ...ąk
(bąk, pająk, strąk, pąk, cielebąk)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Nowak	Nowak ^{owie}	Nowak
dopełniacz (kogo? czego?)	Nowak ^a	Nowak ^{ów}	Nowak
celownik (komu? czemu?)	Nowak ^{owi}	Nowak ^{om}	Nowak
biernik (kogo? co?)	Nowak ^a	Nowak ^{ów}	Nowak
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Nowak ^{iem}	Nowak ^{ami}	Nowak
miejsownik (o kim? o czym?)	Nowak ^u	Nowak ^{ach}	Nowak
wołacz (hej!)	Nowak ^u	Nowak ^{owie}	Nowak

KLASA 3

- **PRZYROSTEK -ek**

RDZEŃ: ...

(wieczorek, dudek, kaczmarek, piątek, mazurek)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Wieczor ek	Wieczor kowie	Wieczor ek
dopełniacz (kogo? czego?)	Wieczor ka	Wieczor ków	Wieczor ek
celownik (komu? czemu?)	Wieczor kowi	Wieczor kom	Wieczor ek
biernik (kogo? co?)	Wieczor ka	Wieczor ków	Wieczor ek
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Wieczor kiem	Wieczor kami	Wieczor ek
miejsownik (o kim? o czym?)	Wieczor ku	Wieczor kach	Wieczor ek
wołacz (hej!)	Wieczor ku	Wieczor kowie	Wieczor ek

KLASA 4

- **PRZYROSTEK -ny**
RDZEŃ: ...n
 (konieczny, szczęsny, górny, woźny, grobelny)
- **PRZYROSTEK -my**
RDZEŃ: ...m
 (łakomy, chromy, niewiadomy)
- **PRZYROSTEK -wy**
RDZEŃ: ...w
 (siwy, olszowy, borowy, stawowy, sadowy)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Konieczn y	Konieczn i	Konieczn a
dopełniacz (kogo? czego?)	Konieczn ego	Konieczn ych	Konieczn ej
celownik (komu? czemu?)	Konieczn emu	Konieczn ym	Konieczn ej
biernik (kogo? co?)	Konieczn ego	Konieczn ych	Konieczn ą
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Konieczn ym	Konieczn ymi	Konieczn ą
miejscownik (o kim? o czym?)	Konieczn ym	Konieczn ych	Konieczn ej
wołacz (hej!)	Konieczn y	Konieczn i	Konieczn a

KLASA 5

- PRZYROSTEK -ka

RDZEŃ: ...

(czajka, sroka, górką, palka, pietruszka)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Czajka	Czajkowie	Czajka
dopełniacz (kogo? czego?)	Czajki	Czajków	Czajki
celownik (komu? czemu?)	Czajce	Czajkom	Czajce
biernik (kogo? co?)	Czajkę	Czajków	Czajkę
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Czajką	Czajkami	Czajką
miejsownik (o kim? o czym?)	Czajce	Czajkach	Czajce
wołacz (hej!)	Czajka	Czajkowie	Czajka

KLASA 6

- **PRZYROSTEK -wicz**
RDZEŃ: ...wicz
 (wójtowicz, sienkiewicz, łukasiewicz, adamowicz, urbanowicz)

- **PRZYROSTEK: -ach**
RDZEŃ: ...ach
 (banach, lach, łach, stelmach, wach)

- **PRZYROSTEK: -ól**
RDZEŃ: ...ól
 (król, mól, soból, ból, kargól)

- **PRZYROSTEK: -arz**
RDZEŃ: ...arz
 (bednarz, tokarz, babiarz, piekarz, węglarz)

- **PRZYROSTEK: -sz**
RDZEŃ: ...sz
 (jarosz, tobiasz, przybysz, świergosz, małysz)

- **PRZYROSTEK -ż**
RDZEŃ: ...
 (czyż, stróż, śliż, jeż, jarmuż)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Wójtowicz	Wójtowicz owie	Wójtowicz
dopełniacz (kogo? czego?)	Wójtowicz a	Wójtowicz ów	Wójtowicz
celownik (komu? czemu?)	Wójtowicz owi	Wójtowicz om	Wójtowicz
biernik (kogo? co?)	Wójtowicz a	Wójtowicz ów	Wójtowicz
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Wójtowicz em	Wójtowicz ami	Wójtowicz
miejsownik (o kim? o czym?)	Wójtowicz u	Wójtowicz ach	Wójtowicz
wołacz (hej!)	Wójtowicz u	Wójtowicz owie	Wójtowicz

KLASA 7

- **PRZYROSTEK -ur**

RDZEŃ: ...ur

(mazur, kocur, kur, koczur, trzepizur)

- **PRZYROSTEK -er**

RDZEŃ: ...er

(bober, majcher, koper, miller, werner)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Mazur	Mazurowie	Mazur
dopełniacz (kogo? czego?)	Mazura	Mazurów	Mazur
celownik (komu? czemu?)	Mazurowi	Mazurom	Mazur
biernik (kogo? co?)	Mazura	Mazurów	Mazur
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Mazurem	Mazurami	Mazur
miejsownik (o kim? o czym?)	Mazurze	Mazurach	Mazur
wołacz (hej!)	Mazurze	Mazurowie	Mazur

KLASA 8

- **PRZYROSTEK -el**

RDZEŃ: ...

(wróbel, dekiel, chmiel, kisiel, pytel)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Wróbel	Wróblowie	Wróbel
dopełniacz (kogo? czego?)	Wróbla	Wróblów	Wróbel
celownik (komu? czemu?)	Wróblowi	Wróblom	Wróbel
biernik (kogo? co?)	Wróbla	Wróblów	Wróbel
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Wróblem	Wróblami	Wróbel
miejsownik (o kim? o czym?)	Wróblu	Wróblach	Wróbel
wołacz (hej!)	Wróblu	Wróblowie	Wróbel

KLASA 9

- PRZYROSTEK -ra

RDZEŃ: ...r

(sikora, góra, wydra, stachura, figura)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Sikora a	Sikor owie	Sikora a
dopełniacz (kogo? czego?)	Sikor y	Sikor ów	Sikor y
celownik (komu? czemu?)	Sikor ze	Sikor om	Sikor ze
biernik (kogo? co?)	Sikor ę	Sikor ów	Sikor ę
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Sikora ą	Sikor ami	Sikora ą
miejsownik (o kim? o czym?)	Sikor ze	Sikor ach	Sikor ze
wołacz (hej!)	Sikoro o	Sikor owie	Sikoro o

KLASA 10

- **PRZYROSTEK -an**

RDZEŃ: ...an

(baran, urban, cygan, herman, iwan)

- **PRZYROSTEK -ąb**

RDZEŃ: ...ąb

(gołąb, głąb, jastrząb, drąb, kłąb)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Baran	Baran ^{owie}	Baran
dopełniacz (kogo? czego?)	Baran ^a	Baran ^{ów}	Baran
celownik (komu? czemu?)	Baran ^{owi}	Baran ^{om}	Baran
biernik (kogo? co?)	Baran ^a	Baran ^{ów}	Baran
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Baran ^{em}	Baran ^{ami}	Baran
miejsownik (o kim? o czym?)	Baran ^{ie}	Baran ^{ach}	Baran
wołacz (hej!)	Baran ^{ie}	Baran ^{owie}	Baran

KLASA 11

- **PRZYROSTEK -oł**

RDZEŃ: ...o

(koziół, warchołów, sudołów, musiołów, kąkol)

- **PRZYROSTEK -ieł**

RDZEŃ: ...ie

(kozieł, szczygieł, bargieł, dziugieł, smagieł)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Kozioł	Koziołowie	Kozioł
dopełniacz (kogo? czego?)	Kozioła	Koziołów	Kozioł
celownik (komu? czemu?)	Koziołowi	Koziołom	Kozioł
biernik (kogo? co?)	Kozioła	Koziołów	Kozioł
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Koziołem	Koziołami	Kozioł
miejsownik (o kim? o czym?)	Koziole	Koziołach	Kozioł
wołacz (hej!)	Koziole	Koziołowie	Kozioł

KLASA 12

- PRZYROSTEK -ia

RDZEŃ: ...i

(kania, kędzia, mania, kucia, bania)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Kania	Kaniowie	Kania
dopełniacz (kogo? czego?)	Kani	Kaniów	Kani
celownik (komu? czemu?)	Kani	Kaniom	Kani
biernik (kogo? co?)	Kanię	Kaniów	Kanię
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Kanią	Kaniami	Kanią
miejsownik (o kim? o czym?)	Kani	Kaniach	Kani
wołacz (hej!)	Kanio	Kaniowie	Kanio

KLASA 13

- PRZYROSTEK -ień

RDZEŃ: ...

(stępień, kwiecień, grudzień, bień, skupień)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Stępień	Stępnio ^{wie}	Stępień
dopełniacz (kogo? czego?)	Stępnia	Stępnio ^w	Stępień
celownik (komu? czemu?)	Stępnio ^{wi}	Stępnio ^m	Stępień
biernik (kogo? co?)	Stępnia	Stępnio ^w	Stępień
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Stępnio ^m	Stępnio ^{mi}	Stępień
miejsownik (o kim? o czym?)	Stępnio ^u	Stępnio ^{ach}	Stępień
wołacz (hej!)	Stępnio ^u	Stępnio ^{wie}	Stępień

KLASA 14

- **PRZYROSTEK -leń**

RDZEŃ: ...le

(jeleń, smoleń, goleń, gleń, bieleń)

- **PRZYROSTEK -oń**

RDZEŃ: ...o

(cichoń, okoń, nocoń, boroń, soboń)

- **PRZYROSTEK -uń**

RDZEŃ: ...u

(nocuń, boruń, biaduń, wojtuń, boguń)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Jeleń	Jeleniowie	Jeleń
dopełniacz (kogo? czego?)	Jelenia	Jeleniów	Jeleń
celownik (komu? czemu?)	Jeleniowi	Jeleniom	Jeleń
biernik (kogo? co?)	Jelenia	Jeleniów	Jeleń
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Jeleniem	Jeleniami	Jeleń
miejsownik (o kim? o czym?)	Jeleniu	Jeleniach	Jeleń
wołacz (hej!)	Jeleniu	Jeleniowie	Jeleń

KLASA 15

- PRZYROSTEK -ła

RDZEŃ: ...

(domagała, szukała, przybyła, pakowała, żyła)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Domagała	Domagałowie	Domagała
dopełniacz (kogo? czego?)	Domagały	Domagałów	Domagały
celownik (komu? czemu?)	Domagałe	Domagałom	Domagałe
biernik (kogo? co?)	Domagałą	Domagałów	Domagałą
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Domagałami	Domagałami	Domagałami
miejsownik (o kim? o czym?)	Domagałe	Domagałach	Domagałe
wołacz (hej!)	Domagało	Domagałowie	Domagało

KLASA 16

- **PRZYROSTEK -iec**

RDZEŃ: ...

(krawiec, niemiec, borowiec, adamiec, lipiec)

- **PRZYROSTEK -lec**

RDZEŃ: ...l

(malec, pawelec, golec, kawelec, strzelec)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Krawiec	Krawcowie	Krawiec
dopełniacz (kogo? czego?)	Krawca	Krawców	Krawiec
celownik (komu? czemu?)	Krawcowi	Krawcom	Krawiec
biernik (kogo? co?)	Krawca	Krawców	Krawiec
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Krawcem	Krawcami	Krawiec
miejsownik (o kim? o czym?)	Krawcu	Krawcach	Krawiec
wołacz (hej!)	Krawcu	Krawcowie	Krawiec

KLASA 17

- **PRZYROSTEK -da**

RDZEŃ: ...d

(duda, gajda, zawada, żmuda, molenda)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Duda a	Dud owie	Duda a
dopełniacz (kogo? czego?)	Dud y	Dud ów	Dud y
celownik (komu? czemu?)	Dud zie	Dud om	Dud zie
biernik (kogo? co?)	Dud ę	Dud ów	Dud ę
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Duda ą	Dud ami	Duda ą
miejsownik (o kim? o czym?)	Dud zie	Dud ach	Dud zie
wołacz (hej!)	Dud o	Dud owie	Dud o

KLASA 18

- PRZYROSTEK -ej

RDZEŃ: ...

(kołodziej, madej, firlej, sulej, sołowiej)

Przypadek	Pan	Państwo	Pani
mianownik (kto? co?)	Kołodziej	Kołodziejowie	Kołodziej
dopełniacz (kogo? czego?)	Kołodzieja	Kołodziejów	Kołodziej
celownik (komu? czemu?)	Kołodziejowi	Kołodziejom	Kołodziej
biernik (kogo? co?)	Kołodzieja	Kołodziejów	Kołodziej
nadrzędnik (z kim? z czym?)	Kołodziejem	Kołodziejami	Kołodziej
miejsownik (o kim? o czym?)	Kołodziej <u>u</u>	Kołodziejach	Kołodziej
wołacz (hej!)	Kołodziej <u>u</u>	Kołodziejowie	Kołodziej